

แบบฟอร์มนำเสนอผลงานแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

โครงการการจัดการความรู้สู่แนวปฏิบัติที่ดี (รูปแบบออนไลน์)

วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ.2563 เวลา 13.00-17.00 น.

ชื่อเรื่อง : (ภาษาไทย) การจัดการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง : กรณีศึกษาการผลิตรายการสารคดีเชิงข่าว
(ภาษาอังกฤษ) An actual practice Learning : A case study of news documentary production

ชื่อ – สกุล ผู้ส่งผลงาน : อาจารย์ ดร.ศุภฤกษ์ เวศยาสิรินทร์ และคณาจารย์หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต

หน่วยงาน : หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

การจัดการความรู้ด้าน : ด้านการผลิตบัณฑิต
 ด้านการวิจัย
 ด้านการพัฒนางาน

E – Mail Address : E.ak_media@Hotmail.com

1. บทสรุป :

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ได้พัฒนาการเรียนการสอนในหัวข้อการผลิตสารคดีเชิงข่าวอย่างรอบด้านเพื่อสร้างความเป็นมืออาชีพในการทำงานด้านสื่อให้กับนักศึกษา โดยเริ่มลองผิดลองถูกกับวิธีการเรียนจนค้นพบกระบวนการเรียนรู้แบบปฏิบัติจริงเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยพัฒนาให้นักศึกษาทุกคนมีโอกาสผลิตผลงานออกมาเป็นรูปธรรมเพื่อส่งเข้าประกวดอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งในระยะ 5 ปีที่ผ่านมาได้ให้นักศึกษาทุกคนฝึกปฏิบัตินำผลงานที่ปฏิบัติจริงนี้ส่งเข้าประกวดในเวทีของโครงการประกวดสารคดีเชิงข่าววิทยุ-โทรทัศน์สายฟ้าน้อย ครั้งที่ 11-15 (รางวัลสายฟ้าน้อย) ซึ่งจัดโดยสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ถือเป็นการแข่งขันสำหรับเด็กสายนิเทศศาสตร์และสื่อสารมวลชนจากมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ โดยส่งผลงานประกวดต่อเนื่องมาตลอดและรักษาคุณภาพงานเสมอมา จะเห็นได้ว่าผลงานนักศึกษานิเทศศาสตร์ในการผลิตสารคดีเชิงข่าวพัฒนาขึ้นทุกปี นับแต่รางวัลแรกที่หลักสูตรได้รับเมื่อปีการศึกษา 2558 และได้รับรางวัลต่อเนื่องมาถึง 5 ปี มีผลงานเข้ารอบสุดท้ายรางวัลสายฟ้าน้อยถึง 21 เรื่อง ได้รับรางวัลโล่เกียรตินิยมพร้อมเงินรางวัลถึง 16 เรื่อง และสิ่งที่น่าภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่งนั่นคือ การเป็นแชมป์มหาวิทยาลัยที่ได้รางวัลมากที่สุดของเวทีนี้ถึง 3 ปีซ้อน (ครั้งที่ 13-15) ซึ่งใน 5 ปีนี้สิ่งที่ได้มาไม่ใช่เพียงรางวัลที่นักศึกษาได้รับ แต่สิ่งสำคัญนั่นคือหลักสูตรฯ ได้รับคำแนะนำและข้อวิพากษ์จากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมืออาชีพจากสถานีวิทยุ-โทรทัศน์ต่างๆ และนักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ที่หลากหลายแบบตรงไปตรงมา ทำให้เราได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นแรงผลักดันให้หลักสูตรฯ

ได้นำมาปรับกระบวนการเรียนรู้และค่อย ๆ ทดลองใช้การปฏิบัติจริงดังกล่าวเป็นแนวทางให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ถือเป็นอีกก้าวหนึ่งของเราในการเรียนการสอนแบบของนิเทศศาสตร์ราชภัฏสงขลา

2. คำสำคัญ :

การจัดการเรียนรู้, การปฏิบัติจริง, การผลิตรายการสารคดีเชิงข่าว

3. บทนำ (ที่มาและความสำคัญ) :

ปัจจุบันการเรียนการสอนด้านนิเทศศาสตร์ต้องเน้นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง เนื่องจากศาสตร์ด้านนิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนมีการแข่งขันกันสูง ประกอบกับมีเทคโนโลยีมากมายที่เข้ามาทำให้การผลิตรายการโทรทัศน์มีความง่ายมากขึ้น เนื่องจากเทคโนโลยีที่จำเป็นในการใช้ผลิตรายการทาง่าย สะดวกและไม่ต้องใช้อุปกรณ์ที่มีราคาแพงในการผลิตเหมือนเช่นในสมัยก่อน จึงทำให้นักศึกษามีโอกาสผลิตชิ้นงานได้ง่ายขึ้น ดังนั้นการเรียนในยุคนี้จึงจำเป็นต้องเรียนทฤษฎี 50% และปฏิบัติ 50% เพื่อให้นักศึกษามีทักษะในการออกไปประกอบอาชีพในอนาคตได้

สำหรับการผลิตรายการเพื่อเผยแพร่ทางสื่อวิทยุ-โทรทัศน์หรือสื่อออนไลน์ในยุคปัจจุบัน รายการประเภทหนึ่งที่ประชาชนให้ความสนใจ นั่นคือรายการสารคดีเชิงข่าว ซึ่งเป็นหัวข้อการเรียนรู้หนึ่งในรายวิชาการผลิตรายการโทรทัศน์ และการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง ซึ่งเป็นวิชาชีพพื้นฐานที่เด็กนักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต ต้องเรียนรู้การผลิตรายการสารคดีเชิงข่าวถือเป็นศาสตร์ชั้นสูงของการผลิตรายการในสายนิเทศศาสตร์ ซึ่งตามโครงสร้างการผลิตรายการโทรทัศน์หรือรายการวิทยุกระจายเสียง แสดงให้เห็นว่ารายการสารคดีเชิงข่าว สามารถจัดอยู่ได้ทั้งในประเภทรายการสารคดีและรายการข่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อถูกจัดให้เป็นรายการข่าวแล้วการผลิตรายการจึงจำเป็นต้องใช้กระบวนการสื่อข่าวเข้ามาใช้ในการผลิตอย่างรอบคอบและรัดกุม

บรรยงค์ สุวรรณผ่อง (2562) กล่าวถึงรายการสารคดีเชิงข่าว ว่า เป็นการนำเสนอข่าวในรูปแบบสารคดี ที่เล่าเรื่องจากเหตุการณ์จริงไม่ใช่จินตนาการ โดยสามารถหยิบยกมุมมองด้านใดด้านหนึ่งในข่าวมานำเสนอในเชิงเจาะลึก เพื่อบอกเล่าความเป็นมา ความคืบหน้าของเรื่องที่ยังไม่เคยคลี่คลายหรือยังไม่มีข้อยุติ เรื่องราวที่เสนอจึงเป็นเหตุการณ์ปัจจุบัน ซึ่งแม้ไม่ได้ใหม่สดเหมือนข่าวตามลักษณะรายงานความคืบหน้าเหตุการณ์แบบ 5W+H ก็ตาม แต่สารคดีเชิงข่าวจะมีการบอกที่มาที่ไปครบถ้วนเหมือนรายการข่าว โดยเน้นโครงสร้างข่าวที่ “ทำไม” และ “อย่างไร” เพื่อหาคำตอบของเรื่องที่เกิดขึ้น ตามสมมติฐานหรือประเด็นที่ตั้งไว้ดังนั้นสิ่งที่สารคดีเชิงข่าวสอดคล้องตรงกันกับข่าวนั้นคือ ผู้ผลิตรายการไม่สามารถใส่ความคิดเห็นลงไปในการที่ผลิตได้ แต่มักจะนำเสนอในลักษณะของการตั้งสมมติฐาน ในมุมมองของผู้ผลิตต่อประเด็นปัญหาที่ได้หยิบยกมาเพื่อหาคำตอบ ซึ่งที่มาของคำตอบนั้นคือจะต้องมีการค้นคว้าข้อมูลจากการลงพื้นที่เพื่อสังเกตด้วยสายตาของตนเองและจากแหล่งข่าวที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคำตอบอาจตรงหรือไม่ตรงกับสมมติฐานที่วางไว้หรือไม่ก็ได้ แต่จะต้องมีการส่งท้ายสารคดีเชิงข่าวด้วยบทสรุปเพื่อกล่าวถึงเรื่องราวที่ได้ไปศึกษาค้นคว้า ลงพื้นที่ และสัมภาษณ์พูดคุยกับแหล่งข่าว ว่าเป็นไป

ตามสมมติฐานหรือไม่ มีข้อยุติหรือทางออกอย่างไร หากเรื่องที่น่าเสนออาจยังไม่มีข้อยุติ ก็สามารถตั้งเป็นข้อสังเกตไว้ในบทสรุปว่าอุปสรรคหรือปัญหาของเรื่องนี้คืออะไร และยังมีประเด็นที่ให้ติดตามกันต่อไป ซึ่งการนำเสนอเช่นนี้ไม่ใช่ความคิดเห็นของผู้ผลิต รวมทั้งจะต้องมีการตั้งชื่อเรื่องสารคดีเชิงข่าวที่การตั้งชื่อเรื่องที่สามารถสื่อความหมายและสร้างความสนใจให้กับผู้รับสารได้ตั้งแต่การเห็นครั้งแรก แต่ไม่นิยมตั้งชื่อยาวเหมือนพาดหัวข่าวที่มีทั้งพาดหัวหลัก (headline) และพาดหัวรอง (sub-head) และตั้งชื่อกึ่งกลางสั้น ๆ ที่ไม่ได้สื่อความหมายไปยังเนื้อหา หรือจูงใจให้ผู้รับสารติดตามด้วยเช่นกัน

ซึ่งการผลิตรายการสารคดีเชิงข่าวเมื่อมีขั้นตอนการผลิตที่ค่อนข้างละเอียดลึกซึ้ง ต้องนำเสนอข้อมูลอย่างรอบด้าน และมีกระบวนการผลิตที่ต้องใช้ความพิถีพิถันในการนำเสนอ จึงกลายเป็นผลงานที่เวทีประกวดแข่งขันด้านนิเทศศาสตร์ได้หยิบยกเป็นแบบฝึกหัดเพื่อให้นักศึกษาที่เรียนทางด้านนิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนได้แสดงฝีมือในการผลิตรายการ เช่น การประกวดสารคดีเชิงข่าวรางวัลสายฟ้าร้อยของสมาคมนักข่าววิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย รางวัลสิงห์สร้างสรรค์คนทีวี หรือเผยแพร่ทางรายการนักข่าวพลเมือง สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส เป็นต้น

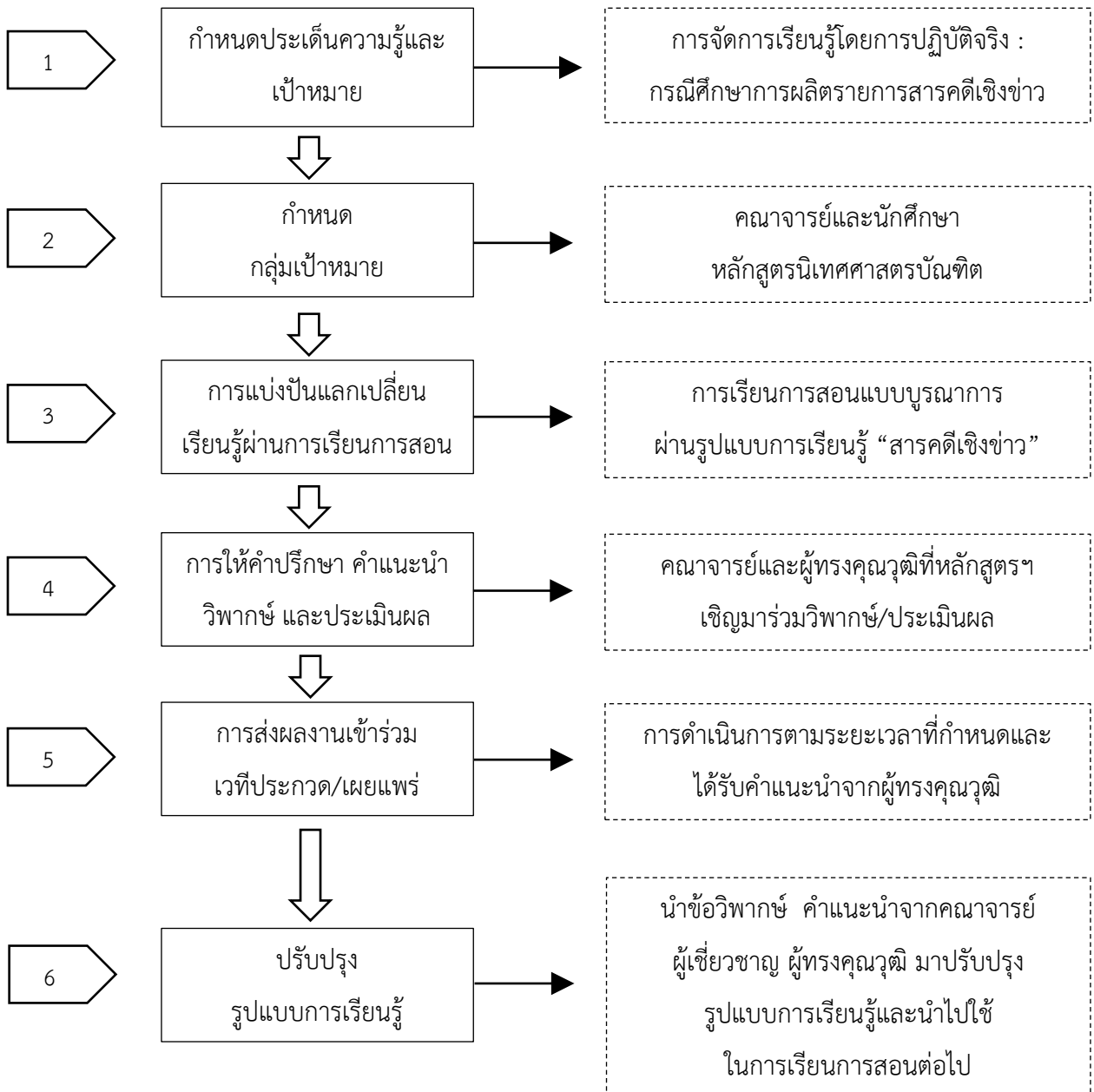
ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตได้ปรับปรุงวิธีการมอบหมายงานในการแบบฝึกหัดในการผลิตรายการให้กับนักศึกษา เพราะแต่เดิมนั้นได้มอบหมายในการผลิตชิ้นงานในลักษณะต่าง ๆ ในการปฏิบัติจริงอยู่บ้างแล้ว แต่ผลงานที่ผลิตขึ้นด้วยความตั้งใจของนักศึกษามีได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ จึงได้มีแนวคิดว่าจะหากนำโจทย์จากการเวทีประกวดแข่งขัน หรือจากช่องทางที่นักศึกษาสามารถนำไปเผยแพร่ได้มาให้นักศึกษาใช้ฝึกปฏิบัติจริงเช่นเดียวกับมืออาชีพ นักศึกษาทุกคนก็จะมีโอกาสเท่าเทียมกันในการผลิตผลงานเพื่อส่งประกวดแข่งขันและได้นำผลงานเหล่านั้นไปใช้ประโยชน์จริง และที่สำคัญจะได้รับคำแนะนำในการผลิตผลงานจากผู้ทรงคุณจากมืออาชีพในแวดวงนิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนอีกด้วย

ดังนั้นหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต จึงได้หาแนวทางพัฒนาการเรียนรู้เกี่ยวกับการผลิตรายการสารคดีเชิงข่าวให้กับนักศึกษา โดยอาจารย์จะนำกรอบของการฝึกปฏิบัติมาจากโจทย์ของเวทีการประกวดแข่งขัน และถ่ายทอดวิธีการเรียนในเชิงทฤษฎี การค้นคว้าข้อมูล การลงพื้นที่ การสัมภาษณ์แหล่งข่าวหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และการตัดต่อลำดับภาพให้กับนักศึกษา และค่อย ๆ ปรับปรุงมาโดยตลอดทั้งที่มาจากข้อค้นพบของอาจารย์เองและจากการให้คำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิมืออาชีพ พัฒนาเป็นรูปแบบการเรียนรู้ (โมเดล) ในการเรียนการสอน ทำให้นักศึกษาสามารถผลิตชิ้นงานหรือผลงานได้จริง ได้ค้นคว้าศึกษาเบื้องหลังของการทำข่าว และลงพื้นที่จริงเรียนรู้ร่วมกับแหล่งข่าว ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้กระบวนการผลิตอย่างมืออาชีพ มีกระบวนการผลิต กลั่นกรอง และควบคุมดูแลจากคณาจารย์อย่างใกล้ชิด เพื่อให้ผลงานแต่ละชิ้นสามารถไปสู่เวทีประกวดแข่งขัน เช่น รางวัลสายฟ้าร้อย หรือออกไปเผยแพร่ทางรายการนักข่าวพลเมือง สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

4. วิธีการดำเนินงาน :

4.1 กระบวนการ ขั้นตอนและเครื่องมือ

การจัดการความรู้ เรื่อง “การจัดการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง : กรณีศึกษาการผลิตรายการสารคดีเชิงข่าว” มีขั้นตอนในการดำเนินงานตามแผนผัง ดังนี้

4.2 การบ่งชี้หรือค้นหาความรู้

การบ่งชี้หรือการค้นหาความรู้ มาจากการกำหนดประเด็นความรู้และเป้าหมายของความรู้ที่สอดคล้องกับปรัชญาการจัดการศึกษาของหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตที่มุ่งให้นักศึกษาปฏิบัติได้จริงเช่นมืออาชีพ คิดเป็น ทำเป็น รู้จักการทำงานเป็นทีม และรู้จักการทำงานในหลากหลายภาระหน้าที่ เพื่อให้สามารถทำงานหลายอย่างแบบ “All in one” ที่วางไว้ว่า “รอบรู้บูรณาการ สื่อสารสร้างสรรค์ ก้าวทันเทคโนโลยี มีจริยธรรม นำพัฒนาท้องถิ่น” ผลสรุปที่ได้จากการกำหนดประเด็นรู้นั้นคือ “การเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง กรณีศึกษาการผลิตรายการสารคดีเชิงข่าว” ทั้งนี้ที่มาจากภารกิจของหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตได้จัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสื่อ ได้แก่ รายวิชาการเขียนบทในงานสื่อสารมวลชน รายวิชาการสื่อข่าวและการเขียนข่าวเบื้องต้น รายวิชาเทคนิคการตัดต่อ รายวิชาการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์เบื้องต้น และรายวิชาการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง เป็นต้นซึ่งรายวิชาดังกล่าวอยู่ในหมวดวิชาชีพบังคับที่นักศึกษาทุกคนจะต้องลงทะเบียนเรียนและมีคณาจารย์ส่วนใหญ่ของหลักสูตรมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน จึงได้มีการบูรณาการการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาได้รับผลประโยชน์สูงสุดสามารถเรียนรู้ทฤษฎีควบคู่ไปกับการปฏิบัติจริง

4.3 การสร้างและแสวงหาความรู้

โดยปกติแล้วหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตจะมีการมอบหมายงานในลักษณะการผลิตสื่อให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติจริงตั้งแต่กระบวนการ pre-production production และ post-production อยู่แล้ว ซึ่งเป็นความรู้ดั้งเดิมที่หลักสูตรฯ มีอยู่ และในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาหลักสูตรฯ ได้ค้นพบว่าหากนักศึกษาเรียนในลักษณะการปฏิบัติจริงแบบเดิม ผลงานที่ผลิตได้เป็นเพียงการปฏิบัติที่ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์จริง (อาจารย์ตรวจแล้วอาจเก็บไว้) จึงได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมว่าทำอย่างไร นักศึกษาจะได้ลงมือปฏิบัติจริงและผลงานที่ได้ก็จะนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นก็จะทำให้นักศึกษาเข้าไปสู่การทำงานในสถานการณ์จริงอย่างแท้จริง และเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ทำงานแบบมืออาชีพ จึงได้ต่อยอดความรู้เก่าที่มีอยู่นั้นคือการเน้นที่ลงมือปฏิบัติให้กับนักศึกษา และได้เสริมความรู้ใหม่และแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ โดยการนำโจทย์การผลิตสื่อโดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตรายการสารคดีเชิงข่าวของเวทีประกวดแข่งขัน รวมทั้งการเผยแพร่ ออกอากาศจริง มาเป็นกรอบของการทำงานในลักษณะการลงมือปฏิบัติจริง ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ผ่านสถานการณ์จริง และทุกกระบวนการจะมีการให้คำปรึกษา คำแนะนำ การวิพากษ์จากคณาจารย์และมีการปรับปรุงในแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่การหาประเด็นสารคดีเชิงข่าว การวางโครงเรื่อง การเขียนบท การลงพื้นที่ การสัมภาษณ์แหล่งข่าวและผู้เกี่ยวข้อง และการตัดต่อลำดับภาพและเสียง เมื่อส่งผลงานไปสู่เวทีประกวดแข่งขัน ก็จะได้รับฟังคำแนะนำและการวิพากษ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นคณะกรรมการตัดสินในการประกวดทำให้ทราบข้อผิดพลาดและนำสิ่งเหล่านั้นมาเป็นประสบการณ์และพัฒนาทักษะของตนเองในผลชิ้นงานต่อไปให้มากขึ้นซึ่งถือว่าเป็นหนึ่งในแบบฝึกหัดที่สามารถพัฒนาทักษะการผลิตรายการวิทยุและโทรทัศน์ได้ต่อไปในอนาคต

4.4 การจัดความรู้ให้เป็นระบบ

ในระยะแรกที่หลักสูตรฯ ได้นำแนวทางการเรียนรู้เกี่ยวกับการผลิตรายการสารคดีเชิงข่าวเพื่อส่งประกวดและเผยแพร่ มาใช้บูรณาการการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างคณาจารย์และนักศึกษา อยู่ในลักษณะของการลองผิดลองถูก อาทิ การหาประเด็น หรือการเขียนบทสารคดียังใช้แนวทางการเขียนสารคดีแบบทั่วไปผสมผสานกับการเขียนข่าว รวมทั้งให้นักศึกษาเขียนบทสมบูรณ์ให้เรียบร้อยก่อนการลงพื้นที่ปฏิบัติจริง และไปการสัมภาษณ์แหล่งข่าว ต่อมาเมื่อส่งผลงาน นักศึกษาเข้าร่วมประกวดจึงพบว่ายังมีจุดบกพร่อง อาทิ เมื่อนักศึกษาลงพื้นที่ก็จะเจอปัญหาจากสถานการณ์จริง ซึ่งนักศึกษาจะต้องแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้ได้ รวมทั้งข้อมูลที่ได้สามารถนำมาปรับเปลี่ยนได้ ดังนั้นจากบทที่เคยเขียนไว้อย่างสมบูรณ์ ก็ต้องปรับเปลี่ยนเป็นบทแบบคร่าว ๆ พร้อมแก้ไข หรืออาจจำเป็นต้องลงพื้นที่ก่อนเพื่อให้ข้อมูลที่ได้นิ่งเพียงพอที่จะเขียนเป็นบทสมบูรณ์เพื่อให้การดำเนินการในขั้นตอนต่อไปสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังได้รับคำแนะนำและการวิพากษ์จากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นกรรมการตัดสินเพิ่มเติม แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฯ จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้เพื่อผลิตสารคดีเชิงข่าวให้เป็นระบบมากขึ้น เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำกระบวนการเรียนรู้ไปใช้ปฏิบัติจริงได้สะดวกและง่ายขึ้น โดยได้คิดค้นเป็นรูปแบบการเรียนรู้ (โมเดล) การผลิตสารคดีเชิงข่าว ที่ระบุแบบฟอร์มของการเล่าเรื่องในสารคดีเชิงข่าวที่เชื่อมโยงกันในการเขียนบท เนื่องจากบทถือเป็นเหมือนหัวใจหลักที่จะทำให้การผลิตสารคดีเชิงข่าวเป็นไปได้อย่างสมบูรณ์ โดยได้กำหนดไว้เป็นขั้นตอนที่ครอบคลุมแนวทางการทำงานในการเขียนบทที่จะทำทั้งหมด 10 ช่วง มีการบรรยายละเอียด และเวลาของแต่ละช่วงไว้ รวมทั้งแหล่งข่าวหลักที่น่าจะเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่นักศึกษาทำ เพื่อทำให้สารคดีเชิงข่าวความยาว 3-5 นาทีทำให้สมบูรณ์และมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

4.5 การประมวลและกลั่นกรองความรู้

หลักสูตรฯ ได้ประมวลและกลั่นกรองความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงในการผลิตรายการสารคดีเชิงข่าวอย่างเป็นระบบ โดยคิดค้นเป็นรูปแบบการเรียนรู้ (โมเดล) ที่เป็นทฤษฎีการผลิตสารคดีเชิงข่าวที่กลั่นกรองจากประสบการณ์ในการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างคณาจารย์และนักศึกษา โดยกำหนดเป็นขั้นตอนของการเขียนบทที่เข้าใจง่ายและสะดวก จำนวน 10 ช่วง บอเล่าเรื่องราวเชื่อมโยงตามประเด็นที่นักศึกษาผลิต ดังรูปแบบการเรียนรู้ในการผลิตสารคดีเชิงข่าวต่อไปนี้

1. ช่วงที่ 1 - การเปิดเรื่องต้องเปิดเรื่องให้โดนใจผู้รับสารจนเกิดความสงสัยอยากชม ความยาวประมาณ 30 วินาที
2. ช่วงที่ 2 - บท 1 บอกให้รู้ว่าเป็นที่ไหน มีปัญหาอะไรเพื่อนำเข้าสู่ประเด็น
3. ช่วงที่ 3 - สัมภาษณ์แหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ และตอบให้ตรงประเด็นกับบท 1
4. ช่วงที่ 4 - บท 2 เชื่อมโยงเพื่ออธิบายให้เห็นสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง มองเห็นกระบวนการทำงานหรือวิธีการของสิ่งที่เกิดขึ้น
5. ช่วงที่ 5 - สัมภาษณ์แหล่งข่าวที่สามารถอธิบายให้เห็นภาพที่เกิดขึ้นได้ เป็นผู้กระทำ หรือถูกกระทำ หรือเป็นลูกจ้าง หรือผู้อยู่ในเหตุการณ์สอดคล้องกับบท 2

6. ช่วงที่ 6 - บท 3 เชื่อมโยงเพื่ออธิบายให้เห็นสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง มองเห็นกระบวนการทำงาน หรือวิธีการของสิ่งที่เกิดขึ้น
7. ช่วงที่ 7 - สัมภาษณ์แหล่งข่าวที่ต้องเกี่ยวข้อง หรือได้รับผลกระทบเป็นความรู้สึกต่อสิ่งที่เกิดขึ้นตามบท 3
8. ช่วงที่ 8 - บท 4 เชื่อมโยงต่อเนื่องเพื่อหาทางออก หรือทางแก้ไข ทั้งในด้านดีหรือด้านไม่ดี เพื่อส่งเสริมหรือเปลี่ยนแปลง
9. ช่วงที่ 9 - สัมภาษณ์แหล่งข่าวที่เป็นคนมีความรู้ มีตำแหน่ง มีบทบาทกับประเด็นนี้ เช่น ข้าราชการ หมอ เจ้าของกิจการ เป็นคำตอบเพื่อหาทางออกมีความน่าเชื่อถือ
10. ช่วงที่ 10 - บท 5 บทสรุปของเรื่อง (ที่ไม่ใช่ความคิดเห็นของผู้ผลิต)

รูปแบบการเรียนรู้ (โมเดล) การผลิตสารคดีเชิงข่าว ความยาว 3-5 นาที

เปิดเรื่องไต่คน 30 วินาที โคนใจหยุดดู กระบวมอกอยากดู สงสัยอยากดู

บท 1 ใ้รู้ว่าที่ไคน ปัญหาอะไร เพื่อนำเข้าสู่ประเด็น **30 วินาที**

สัมภาษณ์ แหล่งข่าวนำเชื่อก็คอบให้ตรงประเด็น กับ

บท 1
30 วินาที

บท 2 เชื่อมโยงเพื่ออธิบาย ใ้เห็นสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง
มองเห็นกระบวนการทำงาน วิธีการของสิ่งที่เกิดขึ้น

30 วินาที

สัมภาษณ์ คนๆนี้ อธิบายใ้เห็นภาพที่เกิดขึ้นได้ เป็นผู้กระทำ ถูกกระทำ
หรือ เป็นลูกจ้าง ผู้อยู่ในเหตุการณ์

บท 2
30 วินาที

บท 3 เชื่อมโยงเพื่ออธิบาย ใ้เห็นสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง
มองเห็นกระบวนการทำงาน วิธีการของสิ่งที่เกิดขึ้น

30 วินาที

สัมภาษณ์ คนๆนี้ ต้องเกี่ยวข้อง ได้รับผลกระทบ ความรู้สึกต่อสิ่งที่เกิดขึ้น

บท 3

บท 4 โยงเพื่อหาทางออก ทางแก้ไข ทั้งด้านดี หรือ ด้านไม่ดี เพื่อส่งเสริม
หรือเปลี่ยนแปลง

30 วินาที

สัมภาษณ์ คนๆนี้ เป็นคนมีความรู้ มีตำแหน่ง มีบทบาท เช่น ข้าราชการ หมอ
เจ้าของกิจการ ตอบเพื่อหาทางออก ที่น่าเชื่อถือ

บท 4
30 วินาที

บท 5 สรุป

30 วินาที

4.6 การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้เกิดขึ้นระหว่างอาจารย์และนักศึกษาในหลักสูตรฯ ที่สอนวิชาที่ต้องบูรณาการกัน ได้แก่ รายวิชาการเขียนบทในงานสื่อสารมวลชน รายวิชาการสื่อข่าวและการเขียนข่าวเบื้องต้น รายวิชาเทคนิคการตัดต่อ รายวิชาการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์เบื้องต้น และรายวิชาการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงเบื้องต้น เป็นต้น ได้นำแนวทางการเรียนรู้ดังกล่าวไปใช้ในการเรียนการสอนเพื่อมอบหมายงานในการผลิตรายการ “สารคดีเชิงข่าว” เพื่อเป็นแบบฝึกหัดในการปฏิบัติจริง โดยในแต่ละขั้นตอนจะมีอาจารย์ให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด รวมทั้งมักจะมีการจัดเป็นเวทีวิพากษ์ขนาดเล็ก ซึ่งประกอบไปด้วยคณาจารย์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้คำแนะนำครั้งสุดท้ายก่อนส่งผลงานไปยังเวทีประกวดแข่งขันหรือเผยแพร่ออกอากาศ ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาได้คุ้นเคยกับการฝึกปฏิบัติจริงเช่นมีอาชีพ การยอมรับให้ผลงานของตนเองถูกวิพากษ์วิจารณ์ได้ เพราะหากต้องออกไปเป็นสื่อมวลชนในอนาคตผลงานของตนเองก็น่าจะเป็นเป้าหมายที่ผู้รับสารต้องวิพากษ์วิจารณ์ด้วยเช่นกัน รวมทั้งหากได้เข้าถึงการวิพากษ์จากผู้ทรงคุณวุฒิมีอาชีพในเวทีประกวดแข่งขันก็ยิ่งทำให้ทั้งคณาจารย์และนักศึกษาได้นำความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติมกลับมาปรับปรุงการผลิตสารคดีเชิงข่าวของตนเองที่มีแนวทางจากรูปแบบการเรียนรู้ (โมเดล) การผลิตสารคดีเชิงข่าวนี้นี้ด้วย

4.7 การเข้าถึงความรู้

ในการเข้าถึงความรู้ นั้น คณาจารย์และนักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตที่เรียนรู้เกี่ยวกับการผลิตสารคดีเชิงข่าวในทุก ๆ รายวิชา จะสามารถสื่อสารถึงกันด้วยกลุ่ม Social Media ที่หลักสูตรฯ ได้วางระบบเอาไว้ เช่น กลุ่ม Social Media ของรายวิชาเรียน กลุ่ม Social Media ของห้องเรียน และกลุ่ม Social Media ของคณาจารย์ด้วยกัน ดังนั้นทั้งคณาจารย์และนักศึกษาก็จะสามารถสามารถนำรูปแบบการเรียนรู้ (โมเดล) นี้ไปใช้ได้อย่างง่ายดายและสะดวก เมื่อนักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติผลิตสารคดีจากการทำงานจริง เมื่อพบเจอปัญหาจากการทำงานอาจารย์ที่ปรึกษาก็จะสามารถให้คำแนะนำเพื่อให้สามารถปรับปรุงแก้ไขและผลิตสารคดีเชิงข่าวตามแนวทางที่วางไว้ได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

4.8 การเรียนรู้

4.8.1 ประเด็นปัญหา (Issue)

ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและหลักปฏิบัติด้านการผลิตรายการสารคดี การผลิตรายการข่าว หรือการผลิตรายการสารคดีเชิงข่าวนั้นมีอยู่มากมาย ซึ่งคณาจารย์และนักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตสามารถเรียนรู้ได้จากการเรียนการสอนและแหล่งความรู้ต่าง ๆ แต่การนำความรู้เหล่านั้นมาประยุกต์ใช้เมื่อนักศึกษาลงมือปฏิบัติงานจริง หรือเมื่อคณาจารย์จะให้คำปรึกษากับนักศึกษานั้น เป็นเรื่องเฉพาะบุคคลในการเรียนรู้และเข้าใจและเข้าถึงความรู้เกี่ยวกับการผลิตรายการสารคดีเชิงข่าว รวมทั้งนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานจริงเพื่อผลิตงานที่มีคุณภาพออกมานั้นเป็นเรื่องที่ไม่ถนัดนัก หากแต่เมื่อได้รวบรวมนำความรู้ที่ชัดเจนและความรู้ที่ฝังในคนเกี่ยวกับการผลิตสารคดีเชิงข่าว ได้สังเคราะห์ขึ้นเป็นรูปแบบการเรียนรู้ (โมเดล) เกี่ยวกับการผลิตรายการสารคดีเชิงข่าวนี้นี้ ทำให้คณาจารย์และนักศึกษาเข้าใจและลงมือปฏิบัติได้ง่ายขึ้น

ทั้งคณาจารย์และนักศึกษามีเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการนำเสนองานของนักศึกษา รวมทั้งเวทีการวิพากษ์จาก ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ก็ยังทำให้ได้ความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติม ก็ต่อยอดให้ใช้ประโยชน์ได้เรื่อย ๆ เกิดการพัฒนาการเรียนรู้เป็นวงจร ในการสร้างองค์ความรู้ การนำไปใช้ เกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ และหมุนเวียนใช้ต่อไปอย่างต่อเนื่อง เกิดเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการผลิตสารคดีเชิงข่าว และการผลิตรายการประเภทอื่น ๆ หรือการเรียนการสอนอื่น ๆ ต่อไปได้อีกด้วย

4.8.2 ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge ; EK)

ความรู้ที่ชัดแจ้งคือทฤษฎีและหลักปฏิบัติด้านการผลิตสารคดีเชิงข่าวที่คณาจารย์หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตได้เรียนรู้จากแหล่งวิชาความรู้ต่าง ๆ ทั้งทางตรงเช่น การเรียน การอบรม การสัมมนาทางวิชาชีพ และทางอ้อม เช่น การฟังผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อเสนอแนะและวิพากษ์งานต่าง ๆ ทั้งของตนเองและของนักศึกษา เกิดเป็นความรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติการผลิตสารคดีเชิงข่าวในรูปแบบต่าง ๆ

4.8.3 ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge ; TK)

ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน คือ ประสบการณ์การทำงานด้านการผลิตสื่อและการสอนของคณาจารย์หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต และแนวคิดใหม่ ๆ ที่อาจารย์ได้คิดสร้างสรรค์ขึ้น ซึ่งเกิดจากการวิเคราะห์ เก็บเกี่ยวประสบการณ์ในการทำงานและการเรียนการสอน การส่งผลงานนักศึกษาเข้าร่วมประกวดแข่งขันในเวทีประกวดแข่งขันต่าง ๆ รวมทั้งการนำสารคดีเชิงข่าวไปเผยแพร่ในสื่อสาธารณะ แล้วนำมาสังเคราะห์ ออกเป็นรูปแบบการเรียนรู้ (โมเดล) การผลิตสารคดีเชิงข่าว เพื่อให้คณาจารย์และนักศึกษาได้นำไปเรียนรู้และใช้ปฏิบัติได้จริง

4.8.4 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (KSF : Key Success factor)

จากรูปแบบการเรียนรู้ (โมเดล) การผลิตสารคดีเชิงข่าวที่ได้จัดทำขึ้น ทำให้เกิดปัจจัยแห่งความสำเร็จนั้น คือ ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตได้ใช้โจทย์จากเวทีการประกวดและแข่งขัน รวมทั้งการเผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะ เป็นแบบฝึกหัดให้กับนักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงเช่นมีอาชีพ ซึ่งนักศึกษาสามารถผลิตชิ้นงานได้อย่างเป็นรูปธรรม ตัวชี้วัดมาจากรางวัลที่ส่งเข้าประกวดในเวทีต่าง ๆ ซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิด้านสื่อมวลชนที่มีคุณภาพถือว่ามีมาตรฐานในระดับประเทศเป็นในคณะกรรมการตัดสิน เช่น โครงการประกวดสารคดีเชิงข่าววิทยุ-โทรทัศน์สายฟ้าน้อยครั้งที่ 11-15 ของสมาคมนักข่าววิทยุโทรทัศน์ไทย โครงการรวมทั้งผลิตสารคดีเชิงข่าวเผยแพร่ทางสื่อสาธารณะ เช่น รายการนักข่าวพลเมือง ทางสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสเกือบ 200 เรื่องในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

5. สรุปและอภิปรายผลการดำเนินงาน :

5.1 สรุปผลการดำเนินงาน

การนำรูปแบบการเรียนรู้ (โมเดล) การผลิตรายการสารคดีเชิงข่าวไปใช้ในการเรียนการสอนของหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต รวมทั้งการนำโมเดลการเรียนรู้ไปแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้บูรณาการร่วมกันระหว่างคณาจารย์และ

นักศึกษาเริ่มเห็นชัดเจนในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2560-2562) ซึ่งผลของการนำไปใช้ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาที่เป็นรูปธรรม คือการที่นักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตได้ผลิตรายการสารคดีเชิงข่าวซึ่งเป็นแบบฝึกหัดในการเรียนการสอนส่งเข้าประกวดโครงการประกวดสารคดีเชิงข่าววิทยุ-โทรทัศน์สายฟ้าน้อย ครั้งที่ 13-15 นับเป็นมหาวิทยาลัยที่มีผลงานเข้ารอบสุดท้ายมากที่สุด และได้รับโล่เกียรตินิยมและเงินรางวัลมากที่สุดถึง 3 ปีติดต่อกัน รวมทั้งส่งสารคดีเชิงข่าวไปเผยแพร่ทางรายการนักข่าวพลเมือง ทางสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสได้อย่างสม่ำเสมอ

5.2 อภิปรายผลการดำเนินงาน

การนำรูปแบบการเรียนรู้ (โมเดล) การผลิตรายการสารคดีเชิงข่าวไปใช้ในการเรียนการสอนของหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต รวมทั้งการนำโมเดลการเรียนรู้ไปแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้บูรณาการร่วมกันระหว่างคณาจารย์ทำให้นักศึกษาสามารถเข้าใจและลงมือปฏิบัติในการผลิตรายการสารคดีเชิงข่าวได้ง่ายขึ้น คณาจารย์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาการทำผลงานก็มีความสะดวกมากขึ้น สามารถนำรูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวมาใช้ในการให้คำแนะนำให้กับนักศึกษาโดยวิเคราะห์งานของนักศึกษาตามรูปแบบการเรียนรู้นี้ได้เลย ทำให้การทำงานของหลักสูตรฯ สอดคล้องเป็นไปแนวทางเดียวกัน ผลงานสารคดีเชิงข่าวที่ได้จึงออกมาประสบความสำเร็จได้รับรางวัลและได้รับการเผยแพร่ทางสื่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง

6. ข้อเสนอแนะและการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ :

6.1 ข้อเสนอแนะ

การสร้างองค์ความรู้ในลักษณะการจัดการความรู้เพื่อใช้ในการเรียนการสอนนั้นนอกเหนือจากทฤษฎีที่อาจารย์ผู้สอนมีแล้ว สิ่งสำคัญคือประสบการณ์ที่อาจารย์ผู้สอนได้เคยปฏิบัติมา รวมทั้งประสบการณ์ที่ได้ลงมือปฏิบัติจริงร่วมกับนักศึกษาผ่านแบบฝึกหัดในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งความรู้ทั้งสองส่วนนี้จะผสมผสานกลายเป็นองค์ความรู้ที่มีการต่อยอดไปตลอด และสามารถถ่ายทอด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแบ่งปันให้กับคณาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาได้อย่างต่อเนื่องและไม่มีทางล้าสมัยเพราะได้รับการปรับปรุงและพัฒนาอยู่ตลอดเวลา

6.2 การนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์

การนำองค์ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ (โมเดล) การผลิตรายการสารคดีเชิงข่าว ไปใช้ประโยชน์นั้น ถึงแม้จะมีการระบุรูปแบบที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรในลักษณะโมเดลก็ตาม แต่ในมุมมองของการดำเนินการต่าง ๆ สามารถปรับเปลี่ยนได้สถานการณ์ที่แปรเปลี่ยนไปตามประเด็นที่นักศึกษาและคณาจารย์ลงมือปฏิบัติ รวมทั้งรูปแบบการเรียนรู้เช่นนี้ก็สามารถประยุกต์ใช้กับหัวข้ออื่น ๆ หรือ รายวิชาอื่น ๆ หรือหลักสูตรอื่น ๆ ได้เช่นเดียวกัน

7. บรรณานุกรมและการอ้างอิง :

- คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ. (2561). รายงานการจัดการ
ความรู้ KNOWLEDGE MANAGEMENT (KM) ด้านงานวิจัย “เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยให้ได้
ทุน” ประจำปีการศึกษา 2560 สืบค้นเมื่อวันที่ http://la.cpc.ac.th/book_file/20180905061237.pdf
- บรรยงค์ สุวรรณผ่อง. (2562). สารคดีเชิงข่าว เรื่องที่ยังเข้าใจไม่ตรงกัน. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2563 ที่เฟซบุ๊ก
banyong suwanpong (23 ธันวาคม 2563).
- สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน). การจัดการความรู้ (KM) คืออะไร? จำเป็นแค่ไหนต้องใช้ KM?
สืบค้นเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2563 ที่ http://www.okmd.or.th/upload/pdf/chapter1_kc.pdf.

แบบฟอร์มนำเสนอผลงานแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

โครงการการจัดการความรู้สู่แนวปฏิบัติที่ดี (รูปแบบออนไลน์)

วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ.2563 เวลา 13.00-17.00

ชื่อเรื่อง : ทะเบียน ก.พ. 7 อิเล็กทรอนิกส์
Official Staff Database System

ชื่อ – สกุล ผู้ส่งผลงาน : นายธนภัทร เจริญขวัญ

หน่วยงาน : สถาบันวิจัยและพัฒนา มรภ.สงขลา

การจัดการความรู้ด้าน : ด้านการผลิตบัณฑิต
 ด้านการวิจัย
 ด้านการพัฒนางาน

E – Mail Address : thanapatjermkwun@gmail.com

1. บทสรุป :

การพัฒนา “ทะเบียน ก.พ. 7 อิเล็กทรอนิกส์” ช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถบันทึกประวัติข้าราชการอิเล็กทรอนิกส์ (ก.พ. 7) ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลประวัติส่วนตัว, ประวัติการศึกษา, ประวัติการฝึกอบรม และใบประกอบวิชาชีพ ฯลฯ ได้ผ่านทางเว็บไซต์ ที่มีความสะดวก รวดเร็ว และสามารถดูรายงานได้ออนไลน์

ขั้นตอนในการดำเนินงานประยุกต์ใช้ ก.พ.ร. โมเดล ได้แก่ การบ่งชี้ความรู้, การสร้างและแสวงหาความรู้, การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ, การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้, จัดเก็บและการเผยแพร่องค์ความรู้ และการเรียนรู้

2. คำสำคัญ :

ประวัติข้าราชการ, ก.พ.7, ระบบสารสนเทศ, ฐานข้อมูล, งานบริหารทรัพยากรมนุษย์

3. บทนำ (ที่มาและความสำคัญ) :

การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล เป็นงานที่มีความสำคัญต่อทุก ๆ องค์กร ซึ่งมีหน้าที่หลักในการควบคุมการมาปฏิบัติงานและจะต้องจัดทำรายงานสรุป เพื่อนำไปสู่การประเมินภาระงานของพนักงานในองค์กรต่อไป (วิลาวรรณ รหัสพิศาล, 2554)

งานการเจ้าหน้าที่ เป็นหน่วยงานภายในกองกลาง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีหน้าที่ในการบริการและบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบต่าง ๆ ของทางราชการ นับตั้งแต่การสรรหาบุคคล การบรรจุและแต่งตั้ง การกำหนดตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การโอน การย้าย การพัฒนาและฝึกอบรมดูงาน การรักษาวินัย สวัสดิการ การลาออกจากราชการ ระบบการจัดเก็บและส่งเอกสารโดยระบบเครือข่าย การจัดเก็บประวัติ ข้อมูลบุคลากร ข้อมูลทางวินัย และการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตลอดจนมีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนากำลังคนและแผนพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัย (งานการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, 2562)

แต่ด้วยปัญหาและอุปสรรค ในการบันทึกประวัติข้าราชการอิเล็กทรอนิกส์ (ก.พ. 7) ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลประวัติส่วนตัว, ประวัติการศึกษา, ประวัติการฝึกอบรม และใบประกอบวิชาชีพ ฯลฯ ในรูปแบบของกระดาษ ทำให้สิ้นเปลือง และไม่สะดวกในการค้นหาเอกสาร

ในการนี้ เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของบุคลากรทุกคน ในการบันทึกประวัติข้าราชการอิเล็กทรอนิกส์ (ก.พ. 7) ที่มีความสะดวก รวดเร็ว และสามารถดูรายงานได้ออนไลน์ จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความรู้ และพัฒนา “ทะเบียน ก.พ. 7 อิเล็กทรอนิกส์” ขึ้น ในรูปแบบของเว็บแอปพลิเคชัน

4. วิธีการดำเนินงาน :

4.1 กระบวนการ ขั้นตอนและเครื่องมือ

- 1) ก.พ.ร. โมเดล
- 2) Storytelling
- 2) BAR (Before Action Review)
- 3) AAR (After Action Review)
- 4) Addie Model

4.2 การบ่งชี้หรือค้นหาความรู้

สถาบันวิจัยและพัฒนา มรภ.สงขลา ได้จัดตั้งคณะทำงาน และทำเป็นเอกสารคำสั่งแต่งตั้ง “คณะกรรมการการจัดการความรู้ ประจำปีการศึกษา 2562” ขึ้น และได้ร่วมกันคิดประเด็นการจัดการความรู้ คือ “ทะเบียน ก.พ.7 อิเล็กทรอนิกส์” ซึ่งสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นแหล่งบริการข้อมูลตามพันธกิจของสถาบันวิจัยและพัฒนา

4.3 การสร้างและแสวงหาความรู้

- 1) ค้นหาและรวบรวมความรู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการจัดการความรู้จากแหล่ง ข้อมูลภายในและภายนอก ซึ่งจำแนกองค์ความรู้ได้ดังนี้

ความรู้จากภายใน

- การเขียนโปรแกรมบนเว็บ โดย คุณธนภัทร เจิมขวัญ นักวิชาการคอมพิวเตอร์
- การออกแบบฐานข้อมูล โดย คุณธนภัทร เจิมขวัญ นักวิชาการคอมพิวเตอร์
- การเขียนประวัติหะเบียน ก.พ. 7 โดย อาจารย์พุมิตร ตุกเตียน ผู้อำนวยการฯ และนางจารุวรรณ เพชรรักษ์ หัวหน้าสำนักงาน

ความรู้จากภายนอก

- แบบรายงานประวัติข้าราชการ ก.พ. 7 จากเว็บไซต์ (กองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมการเกษตร., 2563)
 - ทะเบียนประวัติ ก.พ. 7 อิเล็กทรอนิกส์ จากเว็บไซต์ (กองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมการเกษตร., 2563)
- 2) จัดประชุมให้ความรู้จากผู้มี Tacit Knowledge และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากคณะกรรมการการจัดการความรู้ในรูปแบบของ Storytelling

4.4 การจัดความรู้ให้เป็นระบบ

- 1) ทำกิจกรรม BAR (Before Action Review) โดยจะให้บุคลากรทุกคนในสถาบันวิจัยฯ ได้ใส่ข้อเสนอแนะ และความต้องการในระบบสารสนเทศที่จะพัฒนาขึ้น ลงในแบบฟอร์ม BAR
- 2) ถอดบทเรียนจากกิจกรรมในข้อ 1) มาสรุปเป็น “ความต้องการของระบบสารสนเทศใหม่ (Requirements)”
- 3) ออกแบบระบบสารสนเทศใหม่ที่จะพัฒนา ได้แก่ ออกแบบ User Interface, ER-Diagram และ DFD เป็นต้น
- 4) ลงมือพัฒนาระบบ ขั้นตอนและวิธีการใช้ตัวแบบ ADDIE Model ซึ่งมีขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอน ดังนี้ (มนต์ชัย เทียนทอง, 2548) Analysis, Design, Develop, Implement และ Evaluation
- 5) ทดสอบและแก้ไขเบื้องต้นโดยผู้พัฒนาระบบ

4.5 การประมวลและกลั่นกรองความรู้

- 1) ทำกิจกรรม AAR (After Action Review) โดยจะนำเสนอผลการพัฒนาระบบ และให้บุคลากร ทดลองใช้งาน พร้อมทั้งทำการประเมินและให้ข้อเสนอแนะในแบบสอบถาม
- 2) แก้ไข ปรับปรุง ตามข้อเสนอในข้อ 1)

4.6 การเข้าถึงความรู้

- 1) จัดทำ Account (Username และ Password) ในการเข้าใช้งานระบบ เพื่อให้บุคลากรทุกคนของสถาบันวิจัยฯ เข้าใช้งานจริง

2) จัดทำคู่มือการใช้งานระบบในรูปแบบของวิดีโอซึ่งแขวนลิงค์ที่เว็บไซต์ Youtube

4.7 การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

1) ประสานงานกับฝ่ายบุคลากรของคณะครุศาสตร์ เพื่อให้คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ในคณะ เข้าใช้งาน พร้อมทั้งซักถามถึงปัญหาและข้อเสนอแนะ

2) แก้ไข ปรับปรุง ระบบเพิ่มเติม จากข้อเสนอในข้อ 1)

4.8 การเรียนรู้

บังคับบุคลากรสถาบันวิจัยฯ ทุกคน เข้าไปใช้งาน “ทะเบียน ก.พ. 7 อิเล็กทรอนิกส์” เพื่อบันทึกข้อมูลประวัติส่วนตัว, ประวัติการศึกษา, ประวัติการฝึกอบรม และใบประกอบวิชาชีพ ฯลฯ

5. สรุปและอภิปรายผลการดำเนินงาน :

5.1 สรุปผลการดำเนินงาน

1) มีระบบสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการงานทรัพยากรบุคคลในส่วนของทะเบียนประวัติข้าราชการ (ก.พ.7) ที่สามารถใช้งานได้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบ Real Time ตามสิทธิ์การเข้าถึง (ผู้ดูแลระบบ, เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล, และบุคลากร) ตามที่อยู่ http://hrmis.skru.ac.th/leave_service/HRMIS (มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, 2563)

2) มีการใช้งานระบบสารสนเทศที่ได้พัฒนาขึ้นแบบออนไลน์

3) คุณภาพของระบบ จากการประเมินประสิทธิภาพของระบบ ในกิจกรรม AAR (After Action Review) จากผู้ใช้งานจำนวน 12 คน (เจ้าหน้าที่สถาบันวิจัยฯ และคณะครุศาสตร์)

6. ข้อเสนอแนะและการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ :

ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นนี้ สามารถนำไปใช้งานกับหน่วยงานสถาบันอุดมศึกษาได้ทุกที่ เพราะรองรับการบริหารจัดการงานทรัพยากรบุคคลในส่วนของทะเบียนประวัติข้าราชการ (ก.พ.7) ได้แก่ ประวัติส่วนบุคคล, ประวัติการศึกษา, ประวัติการฝึกอบรม, การเป็นวิทยากร เป็นต้น และหากพัฒนาในส่วนของรายงานให้มีความหลากหลายก็จะ เป็นประโยชน์ในการใช้งานได้มากยิ่งขึ้น

7. บรรณานุกรมและการอ้างอิง :

กองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมการเกษตร. (16 กุมภาพันธ์ 2563). *การกรอกประวัติ ก.พ.7 สำหรับข้าราชการบรรจุใหม่*.

สืบค้นจาก <http://www.person.doae.go.th/person2011/node/2512>

งานการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. (27 ธันวาคม 2562). *เว็บไซต์งานการเจ้าหน้าที่*. สืบค้นจาก

<https://sites.google.com/skru.ac.th/officerskru>

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. (15 กุมภาพันธ์ 2563). เว็บไซต์ระบบฐานข้อมูลการลา. สืบค้นจาก
http://hrmis.skru.ac.th/leave_service/HRMIS/

มนต์ชัย เทียนทอง. (2548). สถิติและวิธีการวิจัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถานพิมพ์จำกัด.

วิลาวรรณ รพีพิศาล. (2554). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ วิจิตรหัตถกรรม.

แบบฟอร์มนำเสนอผลงานแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)
โครงการการจัดการความรู้สู่แนวปฏิบัติที่ดี (รูปแบบออนไลน์)
วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ.2563 เวลา 13.00-17.00

ชื่อเรื่อง : ทำอย่างไรให้ผ่านเกณฑ์การประเมินสำนักงานสีเขียว Green Office
How to pass the Green Office Assessment criteria

ชื่อ – สกุล ผู้ส่งผลงาน : อ.กมลนาวิณ อินทนูจิตร , นายมานพ อ่อนแก้ว , นางสาวเกศรา โกศลญวงค์
หน่วยงาน : สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
การจัดการความรู้ด้าน : ด้านการพัฒนางาน
E – Mail Address : art_cultural@yahoo.com

1. บทสรุป :

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ดำเนินการตามแนวปฏิบัตินี้ โดยได้ผ่านการประเมินสำนักงานสีเขียว Green office ในระดับดี และต่อยอดองค์ความรู้ให้หน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เพื่อสู่ความเป็น Green and Clean University อย่างเป็นทางการ

2. คำสำคัญ :

สำนักงานสีเขียว Green Office

3. บทนำ (ที่มาและความสำคัญ) :

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานภาครัฐที่สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยเฉพาะกลุ่มสำนักงาน โดยมีหลักสำคัญของสำนักงานสีเขียว (Green Office) คือ การเปลี่ยนพฤติกรรมในสำนักงาน เพื่อลดการใช้พลังงาน และริเริ่มกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น ลดปริมาณขยะโดยการลดการใช้ การใช้ซ้ำ การนำกลับมาใช้ใหม่ การลดและเลิกใช้สารเคมี

อันตรราย รองรับการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Procurement) เป็นต้น การดำเนินการสำนักงานสีเขียว (Green Office) มุ่งเน้นการยกระดับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น พร้อมขยายการดำเนินงานสู่สำนักงานภาครัฐและเอกชน หน่วยงานส่วนภูมิภาคและหน่วยงานท้องถิ่น โดยจะส่งผลให้เกิดการลดการปล่อย Green House Gases (GHG) ในทุกภาคส่วน และตลอดห่วงโซ่การผลิตและการบริโภค อันนำไปสู่การผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ประกอบกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีนโยบายที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาเป็น Green and Clean University ดังนั้น สำนักศิลปะและวัฒนธรรม ได้เล็งเห็นความสำคัญ ในการเข้าสู่การเป็น Green and Clean University ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงได้มีการจัดการองค์ความรู้ และทำการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ “ทำอะไรให้ผ่านเกณฑ์การประเมินสำนักงานสีเขียว Green Office” ให้กับตัวแทน คณะ ศูนย์ สำนัก ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ทั้งนี้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางด้านสำนักงานสีเขียว Green Office ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานต่อไป

4. วิธีการดำเนินงาน :

4.1 กำหนด นโยบาย สำนักงานสีเขียว ของสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยมีประกาศสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เรื่อง นโยบายสำนักงานสีเขียว (Green Office) วิสัยทัศน์และคำขวัญ สัญลักษณ์และความหมายของสัญลักษณ์ สำนักงานสีเขียว สำนักศิลปะและวัฒนธรรม

4.2 สร้างจิตสำนึกภายในองค์กร ในด้านต่าง ๆ เพื่อตอบสนอง สำนักงานสีเขียว Green Office

4.3 กำกับ ดูแล การปฏิบัติงาน ในด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปตามมาตรการ สำนักงานสีเขียว Green Office

4.4 ดำเนินการประชุม เพื่อวางแผนการดำเนินงาน เพื่อการรองรับการตรวจประเมินจากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมรวมถึงการแบ่งหน้าที่การรับผิดชอบทั้งในด้านเอกสาร และการปฏิบัติงาน

4.5 ดำเนินการส่งใบสมัครเข้าร่วมกับกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

4.6 ส่งแบบประเมินตนเอง

4.7 รอรับการประเมิน ในระดับท้องถิ่น จากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

4.8 ประกาศผลสำนักงานสีเขียว และ เข้ารับรางวัลสำนักงานสีเขียว Green Office ในวันที่ 4 ธันวาคม 2562

4.9 ดำเนินการประชุม เพื่อสรุปผลการทำงาน สำนักงานสีเขียว Green Office ของสำนักฯ

4.10 ค้นคว้า แสวงหาความรู้เพิ่มเติม จาก เกณฑ์การประเมินสำนักงานสีเขียว ของ กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.11 จัดการองค์ความรู้ที่ได้รับจากการค้นคว้า ให้เป็นระบบหมวดหมู่ ตามเกณฑ์การประเมิน สำนักงานสีเขียว Green Office

4.12 นำองค์ความรู้เผยแพร่ แบ่งปันข้อมูล ผ่านทาง เว็บไซต์ของสำนักฯ <http://cultutre.skru.ac.th>

4.13 แบ่งปันและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ภายในมหาวิทยาลัย โดยทางสำนักฯ ได้มีการจัดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ “ทำอย่างไรให้ผ่านเกณฑ์การประเมินสำนักงานสีเขียว Green Office” ขึ้นในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2562 ให้กับตัวแทน คณะ ศูนย์ สำนัก ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ทั้งนี้เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางด้านสำนักงานสีเขียว Green Office ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานต่อไป

4.14 เข้าร่วมกิจกรรมการจัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยส่งผลงาน/นำเสนอผลงานเข้าร่วมโครงการ การจัดการความรู้สู่แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น

4.15 ติดตาม ผลการนำองค์ความรู้ไปใช้ จากผู้เข้าร่วมโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ “ทำอย่างไรให้ผ่านเกณฑ์การประเมินสำนักงานสีเขียว Green Office”

5. สรุปและอภิปรายผลการดำเนินงาน :

5.1 สรุปผลการดำเนินงาน

คณะ ศูนย์ สำนัก ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีการสมัครเข้าร่วมการประเมินสำนักงานสีเขียว Green office

5.2 อภิปรายผลการดำเนินงาน

แนวปฏิบัติที่ดี ทำอย่างไรให้ผ่านเกณฑ์การประเมินสำนักงานสีเขียว Green Office นี้สามารถเป็นข้อมูล และแนวทางปฏิบัติในการนำไปใช้ต่อยอด หรือปรับปรุงเพื่อนำไปใช้งานให้เหมาะสมกับหน่วยงาน ในการสมัครเข้าร่วมการประเมินสำนักงานสีเขียว Green office ได้อย่างถูกต้องต่อไป

แบบฟอร์มนำเสนอผลงานแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)
โครงการการจัดการความรู้สู่แนวปฏิบัติที่ดี (รูปแบบออนไลน์)
วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ.2563 เวลา 13.00-17.00

ชื่อเรื่อง : การดำเนินงานวิจัยเพื่อใช้ประโยชน์
(ภาษาอังกฤษ) Strategies of the Production of Research for Utilization
หน่วยงาน : ฝ่ายวิชาการและงานวิจัย คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

การจัดการความรู้ด้าน : ด้านการผลิตบัณฑิต
 ด้านการวิจัย
 ด้านการพัฒนางาน

E – Mail Address :

1. บทสรุป :

โครงการสนับสนุนการทำวิจัยคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมได้ดำเนินการสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในด้านพัฒนาศักยภาพทุนสังคมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน และยุทธศาสตร์ของหน่วยงานด้านการพัฒนาการวิจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอน และการพัฒนาท้องถิ่นผ่านการทำวิจัย ในการดำเนินงานปี 2562 โครงการนี้ยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา เพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นที่พึ่งสำหรับชุมชน และเป็นการสร้างเครือข่ายให้กับนักวิจัยและชาวบ้าน ตลอดจนสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับพื้นที่อื่น ๆ ที่สนใจในกิจกรรมที่โครงการเข้าไปส่งเสริม ซึ่งคณะทำงานในแต่ละกิจกรรมสามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี

แนวคิดในการดำเนินงานที่ได้คือเสริมสร้างกลุ่มชุมชนที่ได้รับการส่งเสริมเพื่อให้พึ่งพาตนเองได้และเพื่อสร้างความยั่งยืนและสร้างรายได้ โดยอาศัยองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยี การปรับปรุงประสิทธิภาพ และการส่งเสริมให้มีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าเกษตร นอกจากนี้ยังเป็นการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับนักศึกษาในการลงมือปฏิบัติงานจริง โดยการจัดโครงการที่มีนักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ทั้งนี้ปัญหาจากชุมชนจะถูกยกมาเป็นโจทย์ในการวิจัยโดยทางทีมคณะทำงานได้ให้ความสำคัญกับงานวิจัยเชิงบูรณาการอย่างต่อเนื่อง มีกระบวนการกำกับ ติดตาม และสนับสนุนด้านการจัดซื้อจัดจ้าง การอำนวยความสะดวกในการลงพื้นที่ และการส่งเสริมให้นักวิจัยผลิตผลงานเพื่อการเผยแพร่

2. คำสำคัญ :

วิจัย การนำไปใช้ประโยชน์

3. บทนำ (ที่มาและความสำคัญ) :

ฝ่ายวิชาการและงานวิจัย คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม เป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อคณบดี มีรองคณบดีฝ่ายวิชาการ เป็นผู้กำกับดูแล มีพันธกิจในการสนับสนุนการบริหารงานวิจัยของอาจารย์ บุคลากร นักวิจัย และนักศึกษา ให้บรรลุ วัตถุประสงค์ นับตั้งแต่การประชาสัมพันธ์โครงการวิจัย การรับ ส่งข้อเสนอโครงการวิจัย การจัดหาสัญญาเงินทุน และงาน ด้านการบริการทางวิชาการ การจัดเก็บข้อมูลด้านการวิจัย และการประเมินคุณภาพของผลงานวิจัย เพื่อการรายงานผลการ ปฏิบัติราชการต่อคณะฯ ทั้งนี้ผลงานวิจัยจะมีประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อได้รับการเผยแพร่หรือเกิดการนำไปใช้ประโยชน์ โดยการนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในโครงการจะต้องนำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรมกับ กลุ่มเป้าหมาย โดยมีหลักฐานปรากฏอย่างชัดเจนถึงการนำไปใช้ จนก่อให้เกิดประโยชน์ได้จริงตามวัตถุประสงค์ และได้รับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

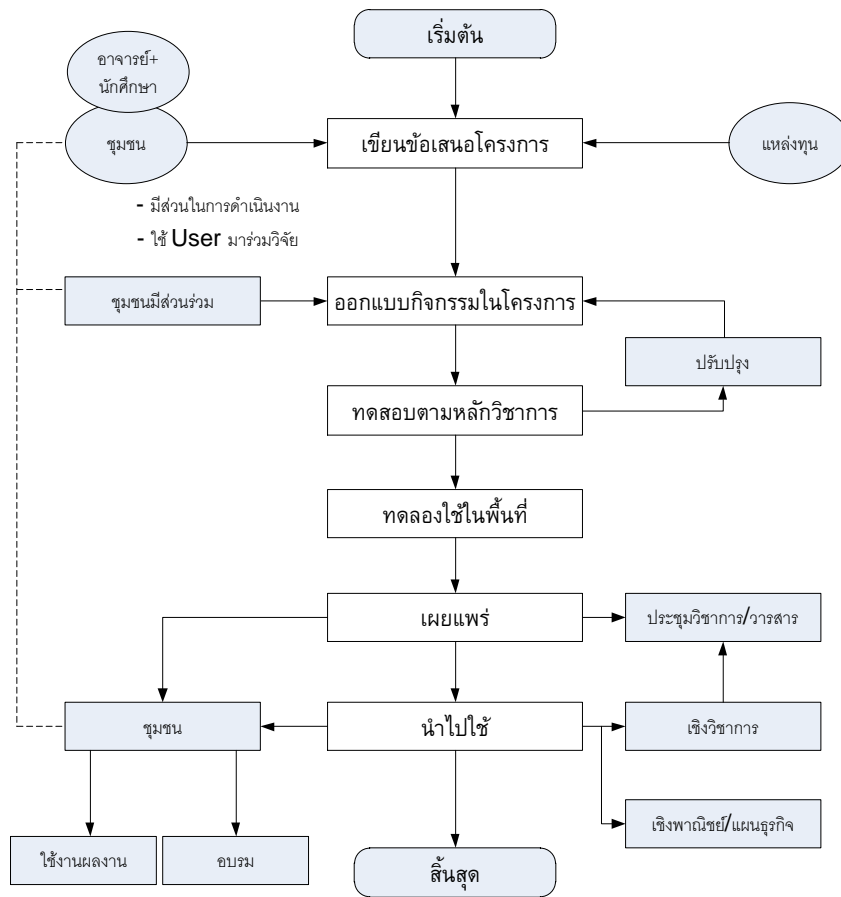
ฝ่ายวิชาการและงานวิจัยได้กระตุ้นและเชื่อมโยงการปฏิบัติงานผ่านทางโครงการ “สนับสนุนการทำวิจัยคณะ เทคโนโลยีอุตสาหกรรม” โดยกำหนดเป้าหมายและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับให้ผู้มีส่วนร่วมเข้าใจและดำเนินการในทิศทาง ที่สอดคล้องกัน นอกจากนี้ทางฝ่ายฯ ยังได้ดูแล กำกับ ติดตามและปรับปรุงกระบวนการเพื่อให้คณาจารย์และนักวิจัยได้เข้า มามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง พร้อมทั้งสนับสนุนด้านการจัดซื้อจัดจ้าง การอำนวยความสะดวกในการลงพื้นที่ และการส่งเสริม ให้นักวิจัยผลิตผลงานเพื่อการเผยแพร่ต่อไป

ในการนี้ จากการดำเนินโครงการมาทำให้ทางคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมมีจำนวนผลงานตีพิมพ์/เผยแพร่ต่อ อัตราส่วนจำนวนอาจารย์ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์สูง และบางโครงการเป็นโครงการต่อเนื่องในพื้นที่หรือมีผู้ใช้ประโยชน์คนเดิม เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างโครงข่ายความเชื่อมโยงงานวิจัยด้วยกัน การต่อยอดความร่วมมือเหล่านี้นำมาซึ่งตัวชี้วัด ความสำเร็จอื่น ๆ ด้วยเช่นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ การตีพิมพ์ผลงานในระดับชาติหรือนานาชาติ การสร้างผลงาน ต้นแบบทางนวัตกรรม และการสร้างทีมงานวิจัยแบบบูรณาการแบบครบวงจร

4. วิธีการดำเนินงาน :

4.1 กระบวนการ ขั้นตอนและเครื่องมือ

ฝ่ายวิชาการและงานวิจัย มีกลไกในการเชื่อมโยงให้งานวิจัยของอาจารย์และนักวิจัยได้นำไปใช้สู่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ การให้อาจารย์และนักศึกษาได้เข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อหาโจทย์วิจัยร่วมกัน จากนั้นจัดกลไกและการประชุม เพื่อให้แหล่งทุนกับนักวิจัยได้หารือร่วมกันในการพัฒนาข้อเสนอโครงการ ซึ่งนักวิจัยจะสามารถออกแบบกิจกรรมที่ สอดคล้องกับบริบทพื้นที่จริง สามารถสร้างกระบวนการของงานวิจัยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ก่อนนำไปทดลองใช้ใน พื้นที่จริง ซึ่งจะสามารถเผยแพร่ละนำไปใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม

ภาพขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยของสถาบันวิจัยเพื่อใช้ประโยชน์แก่ชุมชน

4.2 การบ่งชี้หรือค้นหาความรู้

ฝ่ายวิชาการและงานได้จัดตั้งคณะทำงาน และทำแผนการจัดโครงการและสัมมนา เพื่อร่วมกันคิดประเด็นการจัดการความรู้ โดยแบ่งออกเป็นหัวข้อ ดังต่อไปนี้

- ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่จะทำวิจัย
- ระเบียบวิธีวิจัยและวิธีเขียนรายละเอียด
- องค์ประกอบของโครงร่างการวิจัย
- แนวปฏิบัติเพื่อให้เกิดการวิจัยที่ใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

4.3 การสร้างและแสวงหาความรู้

ทางฝ่ายวิชาการและงานวิจัยสร้างและแสวงหาความรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอก โดยส่งเสริมสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้

1) เผยแพร่และรวบรวมแหล่งข้อมูล จากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกให้กับคณะทำงานทุกส่วน อย่างเช่น สำนักวิจัยและพัฒนาของมหาวิทยาลัย ฐานข้อมูลการค้นคว้าของมหาวิทยาลัย ศูนย์วิทยาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ มทร.ศรีวิชัย และการขอทุนจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เป็นต้น

2) จัดสัมมนาให้ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญภายในและภายนอก เช่น สัมมนาการจัดความรู้ด้านการเรียนการสอนและการวิจัย

3) รวบรวมองค์ความรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้นักวิจัยรุ่นใหม่โดยการแต่งตั้งอาจารย์ที่เลี้ยงในงานด้านการวิจัย

4.4 การจัดความรู้ให้เป็นระบบ

1) ทำจัดประชุมเพื่อวางแผนโครงการ ผลของโครงการในปีที่ผ่านมา และรับฟังความคิดเห็นของทีมผู้บริหารในการปรับปรุงโครงการตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย

2) จัดทำแผนและงบประมาณในการสนับสนุนผู้วิจัย ประชาสัมพันธ์โครงการ ออกแบบโพล์วชาร์ตระบบการทำงานประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับผิดชอบทราบ

3) จัดเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในลักษณะของโครงการสัมมนา

4) มีระบบการดำเนินที่ติดตาม ดูแล และเก็บข้อมูลของผลงานอาจารย์และนักศึกษาเพื่อใช้ในการประเมินภาระการทำงาน

5) มีการให้รางวัล ยกย่องชมเชยและส่งเสริมกำลังใจของบุคลากรในทุกระดับทั้งในระดับคณะและมหาวิทยาลัย

6) ทดสอบและปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง

4.5 การประมวลและกลั่นกรองความรู้

มีคณะกรรมการกลั่นกรองเบื้องต้น มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน กำหนดตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ ศึกษาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงขั้นตอนให้ทันสมัย มีตัวอย่างรูปเล่มรายงาน มาตรฐานการเขียนผลงานทางวิชาการอ้างอิงตามเกณฑ์ สกอ. และของมหาวิทยาลัย

4.6 การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

ในการจัดการความรู้ ฝ่ายวิชาการและงานวิจัยได้ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหลายมิติ เช่น ระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System), เวทีแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Forum) ผ่านการประชุมสัมมนา การส่งเสริมให้อาจารย์ได้เข้าร่วมทีมวิจัยกับต่างคณะ และต่างสถาบัน เผยแพร่ให้อาจารย์นำขั้นตอนไปใช้ พร้อมทั้งทำการประเมินและให้คำแนะนำเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุง

4.7 การเข้าถึงความรู้

ทางฝ่ายวิชาการและงานวิจัยกำกับดูแลการเข้าถึงข้อมูล โดยอาจใช้ช่องทาง Social Media, Web board หรือบอร์ดประชาสัมพันธ์มาช่วยเพื่ออำนวยความสะดวก ทั้งนี้ยังได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม

และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับบุคลากร จัดเตรียมระบบสนับสนุนในด้านต่างๆ พร้อมกันนี้ยังรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมจากบุคลากรเพื่อให้มีการปรับปรุงกระบวนการอยู่ตลอด

4.8 การเรียนรู้

4.8.1 ประเด็นปัญหา (Issue)

การวิจัยไม่ถูกนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมในชุมชน

4.8.2 ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge ; EK)

แนวปฏิบัติและขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์

4.8.3 ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge ; TK)

เทคนิคการวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหาเพื่อเขียนข้อเสนอโครงการ

4.8.4 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (KSF : Key Success factor)

การมีส่วนร่วมของชุมชน/ผู้ใช้ประโยชน์ในการเขียนข้อเสนอโครงการ

5. สรุปและอภิปรายผลการดำเนินงาน :

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สร้างกลไกการสนับสนุนสนับสนุนทำการวิจัยคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมให้แก่อาจารย์ ซึ่งพบว่ามีโครงการจำนวน 3 โครงการ ในปีการศึกษา 2562 ที่ได้้นำการวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเพิ่มขึ้นจากในปี 2561 ถึง 3 เท่าตัว ดังนี้

1. การพัฒนาระบบควบคุมอุณหภูมิและความชื้นในโรงเรือนระบบปิด
2. การสร้างเครื่องต้นแบบสำหรับกวนน้ำตาลโตนด
3. เครื่องคัดแยกขนาดข้าวพื้นเมืองอัลฮัม ควบคุมการทำงานด้วย PLC สำหรับชุมชนพญาบังสา จ.สตูล

นอกจากนี้ในปีการศึกษา 2562 ยังมีอาจารย์สามารถเขียนข้อเสนอโครงการเพื่อขอทุนวิจัยจากหน่วยงานภายนอกได้ จากการสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับอุทยานวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์อีกด้วย

6. ข้อเสนอแนะและการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ :

การสร้างเครือข่ายเพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ ทั้งบุคลากรภายในและภายนอกถือว่าเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของผู้วิจัย และจำเป็นต้องมีการดำเนินการและปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับพื้นที่อื่น ๆ เป็นศูนย์รวมองค์ความรู้และบุคลากรที่มีคุณภาพ สร้างสรรค์ผลงานเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนตามพันธกิจการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาชุมชน นอกจากนี้ ทางฝ่ายฯ ยังคงต้องดำเนินการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์และบุคลากรเหล่านี้สามารถส่งข้อเสนอโครงการเพื่อขอทุนจากแหล่งทุนภายนอกให้ได้เพิ่มขึ้น

7. บรรณานุกรมและการอ้างอิง :

7.1 ลัญฉกร นิลรัตน์ และคณะ. (2562). การพัฒนาระบบควบคุมอุณหภูมิและความชื้นในโรงเรือนระบบปิด. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม.

7.2. กุลยุทธ บุญเซ่ง และคณะ (2562). การสร้างเครื่องต้นแบบสำหรับกวนน้ำตาลโตนด. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม.

7.3. สุกฤษ โขติธรรมโม และคณะ (2562). เครื่องคัดแยกขนาดข้าวพื้นเมืองอัลฮัม ควบคุมการทำงานด้วย PLC สำหรับชุมชนพญาบังสา จ.สตูล. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม.

7.4. กันตภณ มะหาหมัด, วนิตา เพ็ชรลมูล และสลักจิตร นิลบวร. ระบบตรวจวัดปริมาณก๊าซชีวภาพจากขยะอินทรีย์แบบไร้สายโดยใช้โหนดเอ็มซียู , ในการประชุมวิชาการระดับชาติเทคโนโลยีเชิงสร้างสรรค์ ครั้งที่ 3 , วันที่ 19-21 มิถุนายน 2562.

แบบฟอร์มนำเสนอผลงานแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)
โครงการการจัดการความรู้สู่แนวปฏิบัติที่ดี (รูปแบบออนไลน์)
วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ.2563 เวลา 13.00-17.00 น.

ชื่อเรื่อง : การจัดการความรู้ KM (การเรียนการสอนและการวิจัย)
Knowledge Management (Education and research)

ชื่อ – สกุล ผู้ส่งผลงาน :

หน่วยงาน :

การจัดการความรู้ด้าน : ด้านการผลิตบัณฑิต
 ด้านการวิจัยและนวัตกรรม
 ด้านการพัฒนางาน

E – Mail Address : wanatta.ta@skru.ac.th

1. บทสรุป :

แนวปฏิบัติที่ดี การประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดการความรู้ KM (การเรียนการสอนและการวิจัย) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รวบรวมองค์ความรู้ที่อยู่ในองค์ระของคณาจารย์และบุคลากรในคณะศิลปกรรมศาสตร์หลากหลายสาขาวิชามาพัฒนาให้เป็ระบบ เพื่อให้คณาจารย์และบุคลากรทุกสาขาวิชาสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ทางด้านวิชาการ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กระบวนการในการจัดการความรู้ ประกอบด้วย การระบุมความรู้ การคัดเลือก การรวบรวม การจัดเก็บความรู้ การเข้าถึงข้อมูล และการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในหน่วยงาน การสร้างบรรยากาศ และวัฒนธรรมการจัดการความรู้ภายในหน่วยงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของคณาจารย์และบุคลากรในคณะศิลปกรรมศาสตร์ให้ดียิ่งขึ้น ได้มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดประเด็นความรู้และจัดทำแผนการจัดการความรู้ในปีการศึกษา 2563 ไว้ 2 ประเด็นได้แก่ 1) ด้านการผลิตบัณฑิต : เทคนิคการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 2) ด้านการวิจัยและนวัตกรรม : เทคนิคการเขียนโครงการวิจัย โดยครอบคลุมพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัย

2. คำสำคัญ :

การเรียนรู้ การสอน การวิจัย

3. บทนำ (ที่มาและความสำคัญ) :

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ตระหนักถึงความสำคัญ ของการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อสร้างบัณฑิตให้เป็นผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีทักษะที่จำเป็นในการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ การจัดการความรู้ (Knowledge Management) ให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ ที่ได้กำหนดให้มีการจัดการความรู้ด้านการบริหารของคณะ เพื่อการกำกับติดตามผลลัพธ์ตามภารกิจ กลุ่มสถาบัน และเอกลักษณ์ของคณะ ดังนั้นคณะศิลปกรรมศาสตร์ มุ่งเน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยวิธีการสอนที่หลากหลาย จึงได้จัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดการความรู้ KM (การเรียนการสอนและการวิจัย) โดยการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึง และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

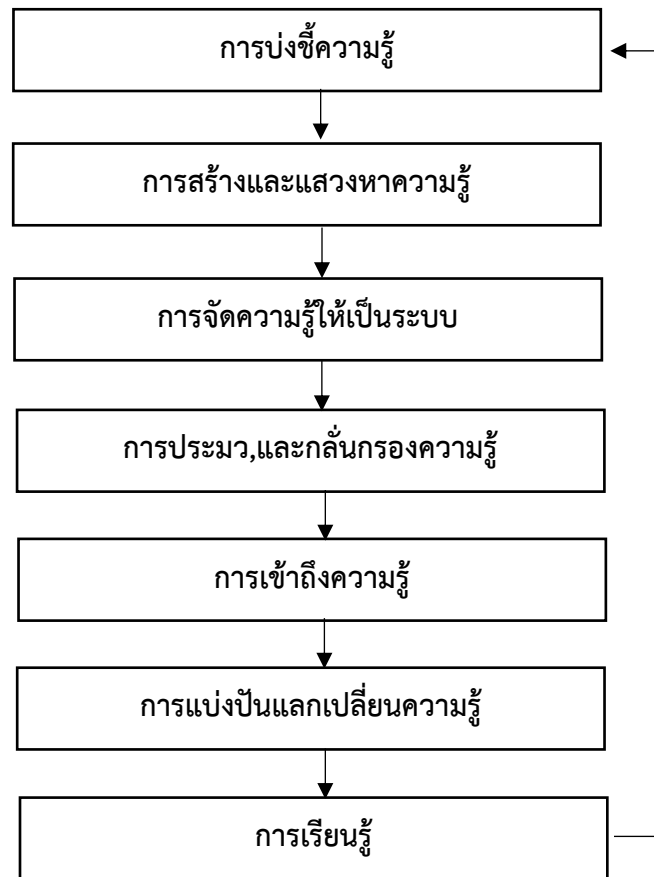
1. เพื่อให้อาจารย์มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ด้านการเรียนการสอนและการวิจัย
2. เพื่อหาแนวปฏิบัติที่ดีของการเรียนการสอนและการวิจัย
3. เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการเรียนการสอนและการวิจัยให้บุคคลทั่วไปทราบ

เป้าหมาย

1. เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Output) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มีแนวปฏิบัติที่ดีด้านการเรียนการสอนและการวิจัย
2. เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome) คณาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์สามารถนำแนวปฏิบัติที่ดีด้านการเรียนการสอนและการวิจัยไปใช้ได้จริงและก่อให้เกิดการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. วิธีการดำเนินงาน :

4.1 กระบวนการ ขั้นตอนและเครื่องมือ

4.2 การบ่งชี้หรือค้นหาความรู้

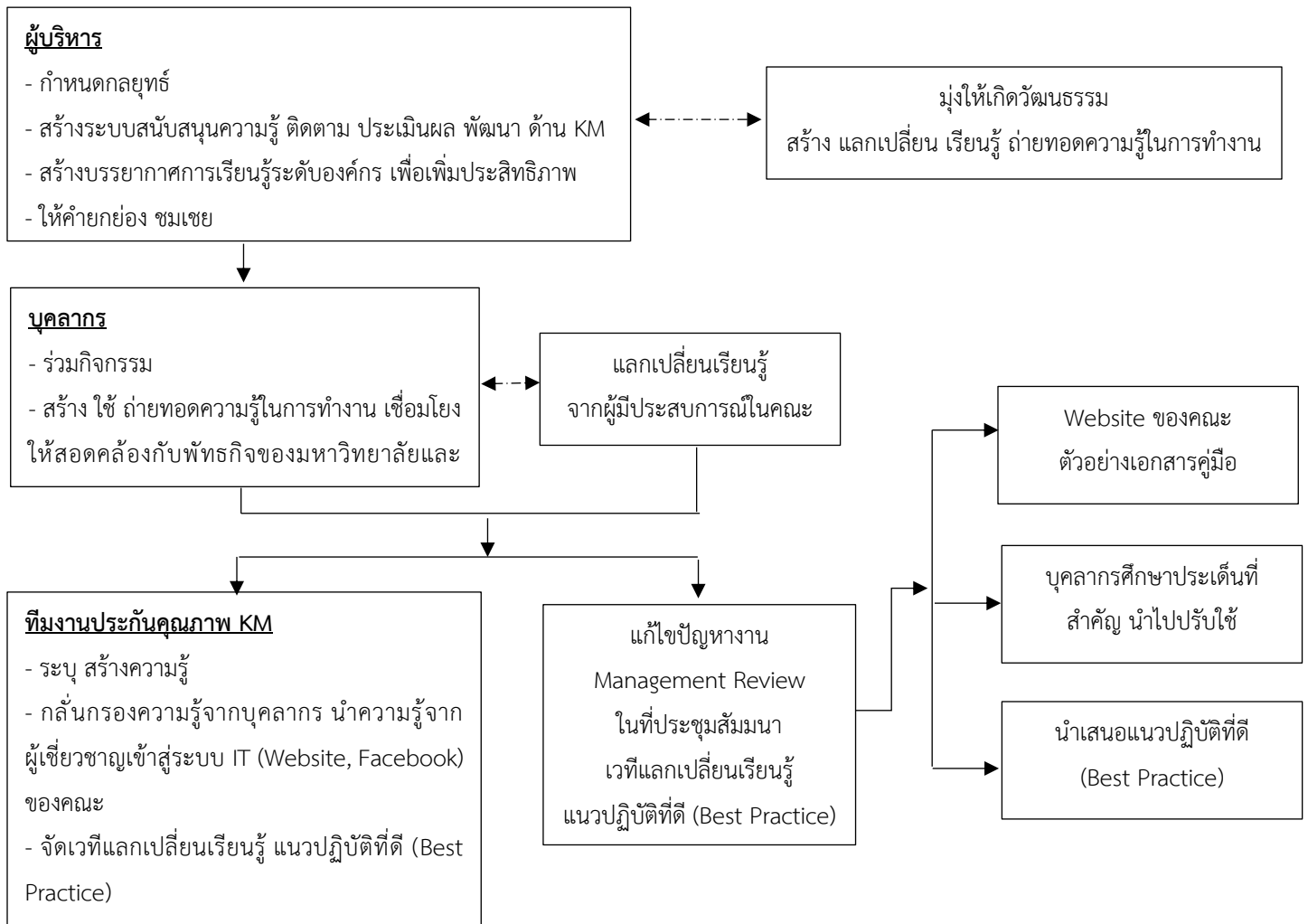
คณะศิลปกรรมศาสตร์ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบบริหารความรู้ (Knowledge Management) โดยมีคณบดีเป็นประธาน และรองคณบดีฝ่ายวิชาการและงานวิจัย เป็นรองประธานกรรมการ และตัวแทนอาจารย์จากทุกหลักสูตรเป็นกรรมการ ซึ่งได้มีการประชุมเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการความรู้ ประจำปีงบประมาณ 2563 ที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของคณะ โดยครอบคลุมพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัย และมีการกำหนดประเด็นและเป้าหมายของการจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของคณะอย่างน้อยครอบคลุมพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัยและนวัตกรรม ดังนี้

- 1) ด้านการผลิตบัณฑิต: เทคนิคการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21
- 2) ด้านการวิจัยและนวัตกรรม: เทคนิคการเขียนโครงการวิจัย

4.3 การสร้างและแสวงหาความรู้

คณะศิลปกรรมศาสตร์ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการความรู้ โดยได้จัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดการองค์ความรู้ KM “การเรียนการสอนและการวิจัย” โดยนำความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้ มาเป็นแนวปฏิบัติที่ดีโดยการรวบรวมไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและเผยแพร่บน Website คณะ และมีหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยนำแนวปฏิบัติที่ดีนั้นไปปรับใช้ภายในหน่วยงาน

4.4 การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ

4.6 การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

คณะศิลปกรรมศาสตร์มีการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากความรู้ทักษะของผู้มีประสบการณ์ตรง (Tacit Knowledge) เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีตามประเด็นความรู้ที่กำหนดไว้ และเผยแพร่ไปสู่บุคลากรกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด ดังนี้

คณะศิลปกรรมศาสตร์ได้จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการความรู้ วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2563 เวลา 08.00-16.30 น. อาคาร 58 ห้อง 109 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้อาจารย์มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ด้านการเรียนการสอนและการวิจัย และหาแนวปฏิบัติที่ดีของการเรียนการสอนและการวิจัย โดยแบ่งกลุ่มในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1) ด้านการผลิตบัณฑิต : เทคนิคการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

- อาจารย์ ดร.สุทธิรักษ์ เอียดปทุม
- อาจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ รักษาเดช

2) ด้านการวิจัยและนวัตกรรม : เทคนิคการเขียนโครงการวิจัย

- อาจารย์ ดร.กรฤต นิลวานิช
- อาจารย์ ดร.พีรพงษ์ พันธะศรี

โดยในแต่ละกลุ่มได้มีการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ จากสมาชิกภายในกลุ่มเพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีตามประเด็นความรู้ในด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัยและนวัตกรรม

4.7 การเข้าถึงความรู้

จากการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ปีการศึกษา 2563 มีอาจารย์ได้รับตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 3 คน ได้แก่

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศศิธร วิศพันธ์
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชัย มีศรี
- 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระศักดิ์ อักษรถึง

และมีอาจารย์ที่อยู่ระหว่างการขอตำแหน่ง 8 คน ได้แก่

- 1) อาจารย์อริยา กัณทลักษณ์
- 2) อาจารย์อักษราวดี ปัทมสันตวงค์
- 3) อาจารย์ ดร.กรฤต นิลวานิช
- 4) อาจารย์ ดร.พีรพงษ์ พันธะศรี

โดยคณาจารย์ข้างต้นได้เข้าร่วมกิจกรรมการและเปลี่ยนเรียนรู้แบบกลุ่มย่อยในปีการศึกษา 2562 ที่ผ่านมา และอาจารย์ทุกท่านได้นำแนวปฏิบัติที่ดีไปปฏิบัติ เพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ

4.8 การเรียนรู้

คณะศิลปกรรมศาสตร์ได้มีการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ จากสมาชิก ภายในกลุ่มเพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีตามประเด็นความรู้ในด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้คณาจารย์ทุกท่านได้นำแนวปฏิบัติที่ดีไปปฏิบัติ เพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ ต่อไป

5. สรุปและอภิปรายผลการดำเนินงาน :

การประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดการความรู้ KM (การเรียนรู้การสอนและการวิจัย) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รวบรวมองค์ความรู้ที่อยู่ในองค์กรของคณาจารย์และบุคลากรในคณะศิลปกรรมศาสตร์ หลากหลายสาขาวิชามาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้คณาจารย์และบุคลากรทุกสาขาวิชาสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ทางด้านวิชาการ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กระบวนการในการจัดการความรู้ ประกอบด้วย การระบุมุมมอง การคัดเลือก การรวบรวม การจัดเก็บความรู้ การเข้าถึงข้อมูล และการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในหน่วยงาน การสร้างบรรยากาศ และวัฒนธรรมการจัดการความรู้ภายในหน่วยงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของคณาจารย์และบุคลากร ในคณะศิลปกรรมศาสตร์ให้ดียิ่งขึ้น ได้มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดประเด็นความรู้และจัดทำแผนการจัดการความรู้ในปีการศึกษา 2563 ไว้ 2 ประเด็นได้แก่ 1) ด้านการผลิตบัณฑิต : เทคนิคการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 2) ด้านการวิจัยและนวัตกรรม : เทคนิคการเขียนโครงการวิจัย โดยครอบคลุมพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัย

6. ข้อเสนอแนะและการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ :

เนื่องด้วยคณะศิลปกรรมศาสตร์ ยังไม่เคยจัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดการความรู้ KM สำหรับบุคลากรสายสนับสนุน ที่เป็นกำลังสำคัญของทางคณะ ในปีการศึกษา 2563 ทางคณะเล็งเห็นที่จะจัดโครงการเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุนด้วยอีกทางหนึ่ง

ภาพบรรยากาศการจัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดการความรู้ KM (การเรียนรู้การสอนและการวิจัย)

แบบฟอร์มนำเสนอผลงานแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)
โครงการการจัดการความรู้สู่แนวปฏิบัติที่ดี(รูปแบบออนไลน์)
วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ.2563 เวลา 13.00-17.00

ชื่อเรื่อง : การใช้งานระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์
(e-Document)

ชื่อ – สกุล ผู้ส่งผลงาน : นางสุจารี ณ สงขลา

หน่วยงาน : สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

การจัดการความรู้ด้าน : ด้านการผลิตบัณฑิต
 ด้านการวิจัย
 ด้านการพัฒนางาน

E – Mail Address : sujaree.na@skru.ac.th

1. บทสรุป :

ในปัจจุบันการใ้ระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Document) มีความสำคัญอย่างมากในทุกหน่วยงานของมหาวิทยาลัย เนื่องจากมีความสะดวก รวดเร็ว และสามารถตรวจสอบลำดับการส่งได้อย่างชัดเจน การจัดการความรู้ (KM) ในเรื่อง การใช้งานระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์(e-Document) จึงมีความจำเป็น สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน จึงจัดทำโครงการจัดการความรู้ (KM) ขึ้นเพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานได้รับความรู้และสามารถใช้งานระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์และจัดเก็บเอกสาร (e-Document) ได้ โดยใช้ในการสร้างเอกสาร ส่งเอกสาร รับเอกสาร และจัดเก็บเอกสารรวมทั้งค้นหาเอกสารในอดีต และสามารถติดต่อรับส่งเอกสารจากหน่วยงานอื่นในมหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการได้อย่างสะดวก

ปัจจุบันบุคลากรของสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนสามารถใช้งานระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Document) ได้ทุกคนหลังจากที่ได้เข้าร่วมการจัดการความรู้ (KM)สามารถค้นหาเอกสารได้รวดเร็ว สะดวก และเป็นการลดการใช้กระดาษ และสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนได้ยกเลิกการใช้กระดาษส่งเอกสารในเรื่องที่ไม่เป็นทางการและใช้การสร้างเอกสารในระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Document) แทน

2. คำสำคัญ :

ระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์, e-Document

3. บทนำ (ที่มาและความสำคัญ) :

ในปัจจุบันหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้มีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเอกสารอิเล็กทรอนิกส์มาประยุกต์ใช้ในงานด้านเอกสารเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ ความคล่องตัว ความสะดวก และความรวดเร็วในการจัดการเอกสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเอกสารที่อยู่ในรูปแบบของกระดาษและมีการจัดเก็บเข้าแฟ้มเอกสาร ซึ่งมีความลำบากในการดูแลรักษาและการจัดการหมวดหมู่ของเอกสาร รวมถึงสถานที่ในการจัดเก็บเอกสารที่ต้องใช้พื้นที่ในการจัดเก็บเอกสารที่ค่อนข้างมาก และถ้าหากเอกสารที่ใช้ในการปฏิบัติงานเกิดการสูญหายหรือเสียหายไม่ว่าจะเกิดขึ้นกับกรณีใดๆ ก็ตามอันเนื่องจากการจัดเก็บเอกสารที่ไม่ได้ประสิทธิภาพหรือไม่สามารถนำเอาเอกสารออกมาใช้งานได้ทันเวลาตามความต้องการ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานได้ ดังนั้น การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการเอกสารซึ่งกำลังเป็นที่นิยมแพร่หลายกันมาก อันเนื่องมาจากปัจจุบันการรับส่งข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของไฟล์เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งควรจะต้องมีการบริหารจัดการงานด้านเอกสารที่ดีพอเป็นไปตามระบบและมาตรฐานในการจัดการเอกสาร ซึ่งทั้งนี้ระบบจะต้องมีการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้งานให้สามารถค้นหาเอกสารได้รวดเร็วและมีการใช้งานที่ง่ายไม่ซับซ้อน

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนจึงจัดโครงการจัดการความรู้ (KM) เกี่ยวกับการใช้งานระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Document) เพื่อให้ความรู้แก่บุคลากรในหน่วยงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้แก่บุคลากรในหน่วยงานในการสร้าง รับส่ง จัดเก็บเอกสาร ในระบบอิเล็กทรอนิกส์

4. วิธีการดำเนินงาน :

4.1 กระบวนการ ขั้นตอนและเครื่องมือ

- 1) จัดทำโครงการจัดการความรู้ (KM) ไว้ในแผนประจำปีของสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
- 2) ขออนุมัติโครงการ
- 3) ดำเนินงานตามโครงการ
- 4) การจัดทำรายงาน
- 5) การประเมินผลโครงการ

4.2 การบ่งชี้หรือค้นหาความรู้

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มรภ. สงขลา ได้จัดตั้งคณะทำงาน คำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการจัดการความรู้ ประจำปีการศึกษา 2562 ขึ้น และได้มีการประชุมร่วมกัน ระดมความคิด จึงได้ประเด็นการจัดการความรู้ คือ การใช้งานระบบอิเล็กทรอนิกส์และจัดเก็บเอกสาร ซึ่งสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระบบฐานข้อมูลงานทะเบียน ประกันคุณภาพการศึกษา และ WIL ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนการบริหารและการบริการให้มีประสิทธิภาพ

4.3 การสร้างและแสวงหาความรู้

1) ค้นหาและรวบรวมความรู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการจัดการความรู้จากแหล่งข้อมูลภายในและภายนอก ซึ่งจำแนกองค์ความรู้ได้ดังนี้

ความรู้จากภายใน

- การอบรมให้ความรู้เรื่อง การใช้งานระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Document) จากวิทยากรซึ่งเป็นบุคลากรภายในหน่วยงานคือนางสุภาณัน ปาตังตะโร เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปมีความเชี่ยวชาญด้านงานสารบรรณ

4.4 การจัดความรู้ให้เป็นระบบ

1) ทำกิจกรรมร่วมกันโดยให้บุคลากรทุกคนในสำนักฯ ได้มีข้อเสนอและความต้องการในการจัดส่งเอกสาร

2) นำข้อสรุปจากกิจกรรมที่ 1 มาสรุปเป็นความต้องการของการจัดส่งเอกสารให้เป็นรูปแบบเดียวกัน

3) ดำเนินการขั้นตอนตามข้อสรุป

4.5 การประมวลและกลั่นกรองความรู้

1) ทำกิจกรรม โดยบุคลากรผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ e-Document ให้คำแนะนำขั้นตอนการใช้งานให้แก่บุคลากรของสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน ทดลองใช้งาน พร้อมทั้งทำการประเมินและให้ข้อเสนอแนะ

2) นำข้อเสนอแนะจากการทำกิจกรรมข้อที่ 1 มาแก้ไขปรับปรุง

4.6 การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

แจ้งอาจารย์และบุคลากรซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ ส่งเอกสารผ่านระบบ e-Document เช่น การส่งเกรดแบบออนไลน์

4.7 การเข้าถึงความรู้

บุคลากรสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนสามารถเข้าใช้งานระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ e-Document โดยใช้ Username และ Password ส่วนบุคคลที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้

4.8 การเรียนรู้

บุคลากรสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน ทุกคน ต้องใช้งานระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ e-Document เพื่อสร้างเอกสาร รับเอกสาร ส่งเอกสาร และค้นหาเอกสารภายในหน่วยงาน

5. สรุปและอภิปรายผลการดำเนินงาน :

5.1 สรุปผลการดำเนินงาน

- 1) มีระบบสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการงานสารบัญ การ รับ-ส่ง เอกสารที่สามารถใช้งานได้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- 2) การนำระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ e-Document มาใช้การปฏิบัติงานสารบัญ ช่วยลดกระดาษ และรวดเร็ว

6. ข้อเสนอแนะและการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ :

การนำระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ e-Document มาใช้งานกับหน่วยงานภายในบุคลากรภายในหน่วยงานสามารถรับทราบข่าวสารได้รวดเร็วและสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น

7. บรรณานุกรมและการอ้างอิง :

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (20 มีนาคม 2563) เว็บไซต์ระบบงานสารบรรณ;
สืบค้นจาก <http://doc.skru.ac.th>